

2025

**JAHRESBERICHT
SPRAWOZDANIE ROCZNE**

TÄTIGKEITEN DES BUNDES DER JUGEND DER DEUTSCHEN MINDERHEIT IN POLEN

**DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKU
MŁODZIEŻY MNIEJSZOŚCI
NIEMIECKIEJ W POLSCE**

BJDm

Bund der Jugend der deutschen Minderheit
Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej

Bund der Jugend
der deutschen Minderheit

www.bjdm.eu

WYDAWCA / HERAUSGEBER:

Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP
Bund der Jugend der Deutschen Minderheit in Polen
ul. Krupnicza 15, 45-013 Opole

OPRACOWANIE / VORBEREITUNG:

Paulina Widera, Dominika Szymczyk, Michael Materlik

ZDJĘCIA / FOTOS:

Archiwum Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP

INHALTSVERZEICHNIS

SPIS TREŚCI

1. Vom Herausgeber Od wydawcy	5
2. Bericht zur Projektarbeit Sprawozdanie z pracy projektowej	6
3. Bericht zur Tätigkeit des Büros Sprawozdanie z działalności pracowników	22
4. Bericht des Vorstandes des BJDM Sprawozdanie Zarządu Krajowego ZMMN	26

„Die Vision des Bundes der Jugend der Deutschen Minderheit in Polen ist eine offene und moderne Gemeinschaft, in der jeder er selbst sein kann. Wir bringen junge Menschen zusammen, indem wir einen Raum für Handeln und Selbstverwirklichung schaffen, wo sie ihre Identität und ihre Leidenschaften entdecken können.'

aus der Entwicklungsstrategie des Bundes der Jugend
der deutschen Minderheit in Polen für die Jahre 2025-2027

„Wizją Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP jest otwarta i nowoczesna społeczność, w której każdy może być sobą. Łączymy młodych ludzi tworząc przestrzeń do działania i samorealizacji, odkrywania swojej tożsamości i swoich pasji."

ze Strategii Rozwoju Związku Młodzieży Mniejszości
Niemieckiej w RP na lata 2025-2027

1. Vom Herausgeber

Od wydawcy

Lieber Leser,

Das Jahr 2025 liegt bereits hinter uns, und es war erneut ein Jahr voller Arbeit und großem Engagement seitens des Vorstands, des Büros und unserer Mitglieder. Neben den traditionellen Veranstaltungen konnten wir auch zahlreiche neue Projekte erfolgreich umsetzen. Die Förderung eurer eigenen Initiativen dank der Miniprojekte, die Organisation von mini Sprachcamps vor Ort oder zusätzliche internationale Jugendaustausche sind nur einige Beispiele für unsere neuen erfolgreichen Initiativen, die wir sicherlich weiterführen werden. Ich hoffe, dass auch ihr das Jahr 2025 in guter Erinnerung behaltet und gespannt auf das diesjährige Programm des BJDM wartet. Ich wünsche euch eine angenehme Lektüre!

Paulina Widera

Vorsitzende des Bundes der Jugend der deutschen Minderheit in Polen
Przewodnicząca Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w Polsce

Dominika Szymczyk

Büroleiterin des Bundes der Jugend der deutschen Minderheit in Polen
Kierowniczka biura Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w Polsce

Drodzy Czytelnicy,

Rok 2025 jest już za nami, a był to kolejny okres pełen pracy i zaangażowania ze strony Zarządu, biura oraz Was członków. Oprócz tradycyjnych wydarzeń udało nam się zrealizować wiele nowych projektów. Wsparcie waszych własnych inicjatyw poprzez miniprojekty, organizacja mini letnich obozów językowych lokalnie czy dodatkowe międzynarodowe wymiany młodzieżowe to tylko kilka przykładów naszych udanych inicjatyw, które na pewno będziemy kontynuować.

Mam nadzieję, że rok 2025 pozostanie dla was w dobrej pamięci i czekacie z niecierpliwością na tegoroczny program BJDM. Życzę przyjemnej lektury!

2. Bericht zur Projektarbeit

Sprawozdanie z pracy projektowej

Herausgabe der Quartalzeitschrift „Antidotum“ 01.01.2025–31.12.2025

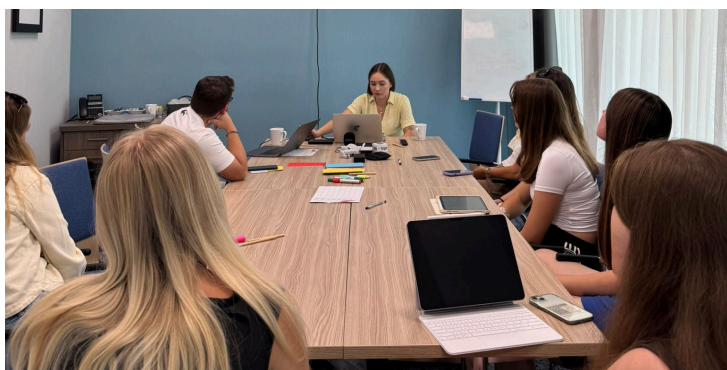
Es erschienen vier Ausgaben. Die Auflage pro Ausgabe betrug 600 Exemplare. Dank der Quartalschrift gelang es uns, junge Menschen zu erreichen, die sich über die Aktivitäten des BJDMs und die Vorteile der Pflege der deutschen Kultur informieren konnten. Dank der Zweisprachigkeit des Magazins sowie der Einführung eines Mini-Wörterbuches in den Artikeln, konnten unsere Leser ihr Deutsch verbessern.

Wydane zostały cztery numery, nakład jednego numeru wynosił 600 sztuk. Dzięki kwartalnikowi udało się dotrzeć do młodych ludzi, którzy mogli zapoznać się z działaniami Związku, jak i poznać zalety jakie niesie pielęgnowanie niemieckiej kultury. Dzięki dwujęzyczności kwartalnika, jak i wprowadzeniu mini-słowniczka przy artykułach, nasi czytelnicy mogli podszkolić swój j. niemiecki.

Antidotum Schulungsprogramme | Programy szkoleniowe

01.01.2025–31.12.2025

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY MNIEJSZOŚCI NIEMIECKIEJ
ZAPRASZA NA

SZKOLENIE 2025

STUTTGART, NIEMCY

**07-10
SIERPNIA 2025**

SZKOLENIE *Medialne*

**{ AN
TI
DO
TUM }**

Poznaj tajniki skutecznej komunikacji i social mediów! Weź udział w szkoleniu medialnym. Zdobądź praktyczną wiedzę, która przyda się w codziennym życiu!

KOSZT:
375 ZŁ DLA CZŁONKÓW BJDM
425 ZŁ DLA INNYCH OSÓB

GŁÓWNE TEMATY SZKOLENIA:

- Planowanie treści w mediach
- Trendy na 2025/26
- Zastosowanie AI w pracy medialnej
- Zrozum algorytmy

Szczegóły w formularzu zgłoszeniowym

BJDM
Bund der Jugend der deutschen Minderheit
Związek Młodzieży Niemieckojęzycznej

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji

Das Projekt "Antidotum" ist ein einjähriges Trainingsprogramm für zukünftige Journalisten, PR-Profis, Social-Media-Spezialisten, Grafikdesigner oder Filmemacher der deutschen Minderheit. In diesem Jahr wurden im Rahmen des Projekts zwei Schulungsprogramme zum Thema Umgang mit Medien und der Nutzung Künstlicher Intelligenz in Stuttgart und Oppeln durchgeführt. An den Schulungen nahmen insgesamt mehr als 50 Personen teil.

Projekt "Antidotum" to program szkoleniowy dla przyszłych dziennikarzy, PR-owców, specjalistów od mediów społecznościowych, grafików czy filmowców mniejszości niemieckiej. W tym roku w ramach projektu zorganizowano dwa programy szkoleniowe poświęcone korzystaniu z mediów oraz sztucznej inteligencji w Stuttgarcie i Opolu. W szkoleniach wzięło udział łącznie ponad 50 osób.

Antidotum Schreibwettbewerb | Konkurs dziennikarski

01.11.2025–31.12.2025

Tradition mal anders

JOURNALISTISCHER WETTBEWERB MIT EINSATZ VON KI

Die Tradition ist kein Museumsobjekt. Sie lebt, verändert sich und fordert neue Interpretationen.

Erzähle von ihr auf deine eigene Weise!

Nutze künstliche Intelligenz als Partner bei der Gestaltung einer Erzählung, die das sichtbar macht, was zwischen Erinnerung und Gegenwart verborgen liegt.

Polnische, deutsche, schlesische Tradition... oder die familiäre, ganz persönliche. Entscheidend sind die Geschichte und die Art, wie du die Leser:innen durch deinen Text führst.

Einsendeschluss: 7. Dezember 2025
redaktion.antidotum@gmail.com

Im Rahmen des Projektes Antidotum wurde in diesem Jahr ein Schreibwettbewerb mit dem Titel: „Tradition mal anders“ veranstaltet. Ziel des Wettbewerbs war es herauszuarbeiten, in wie fern die Themen „Tradition“ und „Künstliche Intelligenz“ in der heutigen Zeit zusammen agieren können.

ANTIDOTUM I MINDERHEIT / MNIEJSZOŚĆ

Milena Mielar
zwycięzczyni konkursu „Tradition mal anders / Nowe wymiary tradycji”

Algorithmus im Antiquitätenladen.
Kann künstliche Intelligenz das Vergessene rekonstruieren?

CI

Algorytm w sklepie z antykami.
Czy sztuczna inteligencja potrafi odtworzyć to, co zapomniane?

DE Neben mir liegt eine alte Kaffeemühle, die einst an der Wand im Haus meiner Großmutter hing. Mehr weiß ich jedoch nicht über sie – also beschloss ich, ein Experiment zu wagen. Kann künstliche Intelligenz die Seele eines Gegenstandes erhalten, wenn sie nur Fragmente davon sieht? Alles begann mit Details. Ich zeigte dem Algorithmus nicht das Ganze, sondern nur einzelne Ausschnitte der Mühle.

PL Obok mnie leży stary młynek do kawy, który wisiał na ścianie w domu mojej babci. Jednak nie wiedziałam o nim nic więcej, dlatego postanowiłam przeprowadzić eksperyment. Czy sztuczna inteligencja potrafi odgadnąć duszę przedmiotu, widząc tylko jego fragmenty? Wszystko zaczęło się od detali. Nie pokazałam algorytmowi całości, tylko fragmenty młynka.

Ich fragte die KI: „Zeig mir anhand dieser Fragmente, wie das Ganze aussieht. Zeichne den Rest dazu.“ Der Algorithmus arbeitete wie ein Restaurator. Er erkannte das Schachbrettmuster und ergänzte den fehlenden Teil. Entstanden ist das Bild eines idealen Objekts, das dennoch viele seiner Details bewahrt.

Die Mühle hat perfekte Proportionen – man könnte sagen, es ist „Tradition 2.0“: geglättet, ästhetisch und der Wahrheit beraubt. Die KI erschuf eine Mühle, die in einem Museum stehen könnte, aber niemals in einer echten Küche gestanden hat.

Wenn die Maschine schon das Aussehen erfunden hatte, ließ ich sie auch die Seele erfinden. Ich fragte: „Wie alt könnte dieser Gegenstand sein und wer hat ihn benutzt? Erzähle eine Geschichte.“ Das war die Antwort:

„Betrachtet man die Gestaltung dieser Kaffeemühle – insbesondere das geometrische Schachbrettmuster (typisch für Art déco) sowie die charakteristische Schrift des Wortes «KAFFEE» –, stammt dieses Objekt mit hoher Wahrscheinlichkeit aus den 1920er oder 1930er Jahren.“

Fragmente młynka, Foto: Milena Mielar

Zaplatam sztuczną inteligencję. Nie podstawię tych fragmentów, pokaz mi, jak wygląda całość. Do rąk resztę? Algorytm zadzielił jak konserwator zabytków. Zobaczył szachownicę i dopowiedział sobie resztę. Stworzył obraz przedmiotu idealnego, ale przy tym zachował sporo jego szczegółów.

Młynek ma idealne proporcje, ale można powiedzieć, że to „Tradycja 2.0“, bo jest wygładzona, estetyczna i pozbawiona prawdy. AI stworzyło młynka, który mógłby stać w muzeum, ale nigdy nie stał w prawdziwej kuchni.

Skończyłam wymyślać, wygląda to pozostawiam jej wymyślić również duszę. Zapytałam: „Ile lat może mieć ten przedmiot i kto go używał? Opowiedz historię“. Oto co usłyszałam:

„Patrząc na stylizację tego młynka, szczególnie na geometryczny wzór szachownicy (typowe Art Deco) oraz charakterystyczną czcionkę napisu «KAFFEE», przedmiot ten niemal na pewno pochodzi z lat 20. lub 30. XX wieku.“

Jest to klasyczny młynek ścierający produkcję niemieckiej lub słowackiej CeraMITA (lignis) zachowała się niedługo, ale mechanizm żelazny i korba noszą ślady

{ 4 }

W ramach projektu „Antidotum” zorganizowano w tym roku konkurs dziennikarski pod hasłem: „Tradycja w innym wydaniu”. Celem konkursu było zbadanie, w jakim stopniu tematy „tradycja” i „sztuczna inteligencja” mogą współgrać w dzisiejszych czasach.

Großes Schlittern | **Wielkie Ślizganie**

01.03.2025

Das „Große Schlittern“ wurde zum achtzehnten Mal, in der Eishalle „Toropol“ in Oppeln unter dem Motto „Das Große Schlittern – zusammen schlittern, zusammen helfen“ organisiert. Der Eintritt kostete einen symbolischen Złoty. Dank den Spenden und Einnahmen, durch das Herausgeben der Eintrittskarten, wurde die erkrankte Amelia Petryszyn aus Pociękarb unterstützt. Hygieneartikel, die durch Spendenaktionen an DFKs und Schulen gesammelt wurden, gingen an Waisenhäuser in der Region Opole. Hauptziel des Projekts war es, den Kindern aus den Waisenhäusern einen abwechslungsreichen und interessanten Tag zu bieten und den Menschen in unserer Region, insbesondere den Jugendlichen, die Möglichkeit zu geben, einen sportlichen und unterhaltsamen Tag zu verbringen und dabei gleichzeitig etwas Gutes zu tun. Die Veranstaltung wurde von mehr als 70 Freiwilligen unterstützt.

Wielkie ślizganie zorganizowano po raz osiemnasty, na lodowisku Toropol w Opolu pod hasłem "Wielkie Ślizganie – razem ślizgamy, razem pomagamy". Wejściówka kosztowała symboliczną złotówkę. Dzięki datkom i dochodowi z biletów udało się wesprzeć chorą Amelkę Petryszyn z Pociękarbia. Artykuły higieniczne zebrane w ramach zbiórki pieniędzy w DFK i szkołach trafiły do domów dziecka z Opolszczyzny. Głównym celem projektu było zapewnienie dzieciom z domów dziecka urozmaiconego i ciekawego dnia, a mieszkańcom naszego regionu, zwłaszcza młodzieży, możliwości sportowego i rozrywkowego dnia, w którym mogliby jednocześnie zrobić coś dobrego. Wydarzenie wsparło ponad 70 wolontariuszy.

Wielkie Ślizganie

RAZEM ŚLIZGAMY, RAZEM POMAGAMY!

W programie: DJ Dragon | Ice Crew Dębica | Ice Skating Gliwice | Klub Łyżwiarstwa | Figurowe "Pirouette" | Modelowanie balonów | Malowanie twarzy

☑ ŚLIZGAWKI : 12:30 | 14:30 | 16:30 | 18:30 | 20:15

☑ WSTĘP MIN. 1 ZŁ

01 MAR 2025 12:00 | TOROPOL OPOLE

VERANSTALTER | ORGANISATOR: BJDm, mośir, OPOLE

FINANZIERUNG | FINANSOWANIE: Sponsoren i Sponsory: ADAMCZAK, gaBer, HELIOS, OJNAKOWSKI, Gogolin, KULTURA

PATRONAT HONOROWY: POLSKA HOKKIEJOWA ZŁOTY KRĘG

PATRONATE I PATRONATY: INTO, PROSTOPOLSKIEGO, WOCHENBLATT, D POLSKA, OPOWIECIE.INFO

Sommerfreizeiten für Kinder und Jugendliche

14.07.2025 – 22.08.2025

Das Projekt „Sommerfreizeiten für Kinder und Jugendliche“ wurde in den Ortschaften Csissek, Beuthen-Stollarzowitz, Glaz, Brosławitz und Kuhnau durchgeführt. Insgesamt nahmen an dem Projekt 88 Personen teil.

1. Csissek – 14.07.-18.07.2025
2. Beuthen-Stollarzowitz – 28.07.-01.08.2025
3. Glaz – 13.08.-17.08.2025
4. Brosławitz – 18.08.-22.08.2025
5. Kuhnau – 21.07.-25.07.2025

Projekt „Sommerfreizeiten für Kinder und Jugendliche“ odbył się w miejscowościach Cisek, Bytom-Stollarzowitz, Kłodzko, Zbrosławice, i Kuniowie. W projekcie wzięło udział łącznie 88 osób.

1. Cisek – 14.07.-18.07.2025
2. Bytom-Stollarzowice – 28.07.-01.08.2025
3. Kłodzko – 13.08.-17.08.2025
4. Zbrosławice – 18.08.-22.08.2025
5. Kunów – 21.07.-25.07.2025

Erinerung erleben | Wymiana z Litwą

02.07.2025 – 07.07.2025

Das Projekt "Erinerung erleben" ist ein Austauschformat zwischen Jugendlichen aus der Deutschen Minderheit in Polen und Litauen, das in dieser Form zum ersten Mal veranstaltet wurde. Es fand vom 2. – 7. Juli in Allenstein statt. Die Teilnehmenden setzten sich anlässlich des 80. Jahrestages des Kriegsendes des 2. Weltkrieges mit der Geschichte der Region, und warum sie bis heute von Bedeutung ist, auseinander. Sie gingen auf konkrete Spurensuche in ihrer eigenen Vergangenheit und im Stadtbild von Allenstein und hielten die Erkenntnisse in Reels und Posts fest. Nebenbei verbesserten sie außerdem ihre Deutschkenntnisse und interkulturellen Kompetenzen.

2025

Erinerung erleben

Polsch-Litauische Jugendbegegnung

2. - 7. LIP 2025

- Wspólne doświadczanie historii
- Wymiana międzykulturowa
- Jak działa pamięć cyfrowa?

APLIKUJ TERAZ!

DAS PROJEKT WIRD FINANZIERT VON

BJDm

GERMAN-LITHUANIAN YOUTH MEETING

ifE

Projekt „Erinerung erleben” to format wymiany między młodzieżą należącą do mniejszości niemieckiej w Polsce i na Litwie, który w tej formie został zorganizowany po raz pierwszy. Odbył się on w dniach 2–7 lipca w Olsztynie. Z okazji 80tej rocznicy zakończenia II wojny światowej uczestnicy zmierzili się z historią regionu i zastanawiali się, dlaczego ma ona znaczenie do dziś. Wyruszyli na poszukiwanie konkretnych śladów w swojej przeszłości oraz w krajobrazie miejskim Olsztyna i zapisali swoje spostrzeżenia w relacjach i postach. Przy okazji poprawili też swoją znajomość języka niemieckiego i kompetencje międzykulturowe.

Internationales Sommercamp | Międzynarodowe obóz letni 21.07.2025 – 31.07.2025

Dieses Projekt richtete sich an junge Menschen der deutschen Minderheit aus Kasachstan, Kirgisistan, Litauen, der Slowakei, der Tschechischen Republik, Rumänien, Ungarn, Serbien, Russland, der Ukraine und Polen im Alter von 14 bis 17 Jahren. In diesem Jahr feierte das Projekt sein 11-jähriges Bestehen und fand in Schatzlar, Tschechien, statt. 70 Personen konnten an dieser Initiative teilnehmen.

Das Sommercamp bietet eine tolle Gelegenheit, Jugendliche aus anderen Ländern kennen zu lernen, die trotzdem Teile der eigenen Identität teilen. In Workshops und einem abwechslungsreichen Freizeitprogramm verbessern die Teilnehmenden außerdem ganz nebenbei ihre Deutschkenntnisse.

Projekt skierowany był do młodzieży mniejszości niemieckiej z Kazachstanu, Kirgistanu, Litwy, Słowacji, Czech, Rumunii, Węgier, Serbii, Ukrainy i Polski w wieku od 14 do 17 lat. W tym roku projekt obchodził swoje 11-lecie i odbywał się w Czechach, w Žacléř. W inicjatywie wzięło udział 70 osób.

Sommercamp to świetna okazja do poznania młodzieży z innych krajów, która mimo wszystko podziela pewne elementy swojej tożsamości. Podczas warsztatów i urozmaiconego programu rekreacyjnego uczestnicy dodatkowo, niemal przy okazji, doskonalą swoją znajomość języka niemieckiego.

Sportcamp Potsdam | Obóz sportowy w Poczdamie

23.07.2025 – 29.07.2025

Das Sportcamp ist eine Initiative, die seit mehreren Jahren aus der Partnerschaft zwischen dem BJDM und der Brandenburgischen Sportjugend entsteht. Dieses Jahr fand es vom 23. – 29. Juli in Potsdam statt. Die Teilnehmenden konnten nicht nur Jugendliche aus Deutschland kennen lernen, sondern auch viele verschiedene Sportarten ausprobieren.

Obóz sportowy to inicjatywa, która od kilku lat powstaje w ramach partnerstwa między BJDM a Brandenburgską Młodzieżową Organizacją Sportową. W tym roku odbył się w dniach 23–29 lipca w Poczdamie. Uczestnicy mieli okazję nie tylko poznać młodzież z Niemiec, ale także wypróbować wiele różnych dyscyplin sportowych.

Sprachcamp Turawa | Obóz językowy w Turawie

18.08.2025 – 27.08.2025

18.08.-28.08.2025

Ośrodek szkoleniowy
Strażak, Turawa

Jugend im Alter
von 14 bis 17

BJDM-Mitglieder 650,00 PLN,
Nicht-Mitglieder 750,00 PLN

biuro@bjdm.eu
+48 534 504 996

**Lass uns gemeinsam
die Freizeit bunt
gestalten!**

- Weß udział w obozie języka niemieckiego i uczestnicz w tematycznych warsztatach językowych
- Gwarantujemy czas na rekreację, warsztaty zgodne z waszymi zainteresowaniami i wyjazd na kajaki
- Poznaj nowych ludzi z zainteresowaniami takimi jak Twoje!

Anmeldungen

ZGŁOŚ SIĘ JUŻ DZIŚ

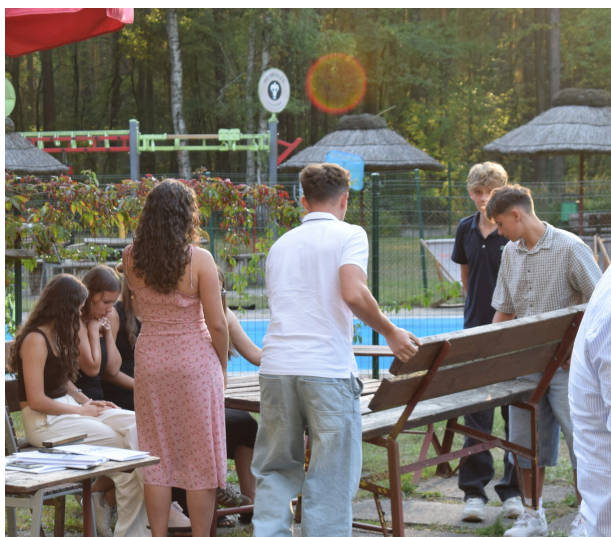
link do formularza zgłoszeniowego:
<https://forms.gle/RD0zVa1bbKmpcM9s7>

BJDM
Bund der Jugend
der deutschen Minderheit

Eine ganze Woche lang haben Jugendliche, in drei Gruppen aufgeteilt, die deutsche Sprache auf kreative Art und Weise dank deutschsprachigen Workshops erlernen dürfen. Am Projekt haben insgesamt 28 Jugendliche teilgenommen.

Przez cały tydzień młodzież, podzielona na trzy grupy, w kreatywny sposób uczyła się języka niemieckiego dzięki warsztatom niemieckojęzycznym prowadzonym przez native speakerów. W projekcie wzięło udział łącznie 28 młodych ludzi.

Wurzeln der Identität | **Korzenie tożsamości**

04.08.2025 – 08.08.2025

Bei dem Projekt handelte es sich um eine Studienreise nach Oppeln, Görlitz, Bautzen, Dresden und in die Sächsische Schweiz. Die Gruppe lernte unter anderem in Workshops der Universität Oppeln, des Staatsarchivs Oppeln-Groschowitz und des Forschungszentrums der Deutschen Minderheit in Polen den komplexen Hintergrund der Geschichte Schlesiens kennen, besichtigte das Schlesische Museum in Görlitz, traf sich mit Vertretern der sorbischen Minderheit sowie der Landsmannschaft Schlesien, nahm an einem Workshop zum Thema Identität der Stiftung Verbundenheit mit den Deutschen im Ausland teil und erblickte auf einer Wanderung die Pracht der sächsischen Naturlandschaft.

Projekt obejmował wyjazd studyjny do Opola, Zgorzelca, Budziszyna, Drezna oraz do Szwajcarii Saksońskiej. Grupa zapoznała się między innymi podczas warsztatów przeprowadzonych przez Uniwersytet Opolski, Archiwum Państwowe w Opolu-Groszowicach oraz Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej w Polsce ze skomplikowaną historią Śląska, zwiedziła Muzeum Śląskie w Görlitz, spotkała się z przedstawicielami mniejszości serbołużycyjskiej oraz Stowarzyszenia Śląskiego, wzięła udział w warsztatach na temat tożsamości zorganizowanych przez Fundację Verbundenheit mit den Deutschen im Ausland oraz podczas wędrowki podziwiała piękno saksońskiego krajobrazu.

Austausch mit Gera | Wymiana z Gera

18.08.2025 – 24.08.2025

Die Partnerschaft mit der Stadt Gera in Deutschland besteht inzwischen seit drei Jahren. Dieses Mal konnte eine Gruppe Jugendlicher nach Deutschland fahren und vom 18.- 24. August nicht nur Gera, sondern auch Erfurt und Weimar besuchen. Gemeinsam mit deutschen Jugendlichen lernten sie mehr über verschiedene Formen der Jugendbeteiligung und Mitsprache in Thüringen und konnten sogar eine Veranstaltung im Rahmen der Europäischen Kulturhauptstadt Chemnitz besuchen.

Partnerstwo z niemieckim miastem Gera trwa już od trzech lat. Tym razem grupa młodzieży mogła wyjechać do Niemiec i w dniach 18–24 sierpnia zwiedzić nie tylko Gera, ale także Erfurt i Weimar. Wspólnie z niemiecką młodzieżą dowiedzieli się więcej o różnych formach zaangażowania młodzieży i jej udziału w podejmowaniu decyzji w Turynii, a nawet mieli okazję wziąć udział w wydarzeniu organizowanym w ramach Europejskiej Stolicy Kultury – Chemnitz.

Heimatkunde. Meine, Deine, Unsere Geschichte

01.10.2025 – 30.11.2025

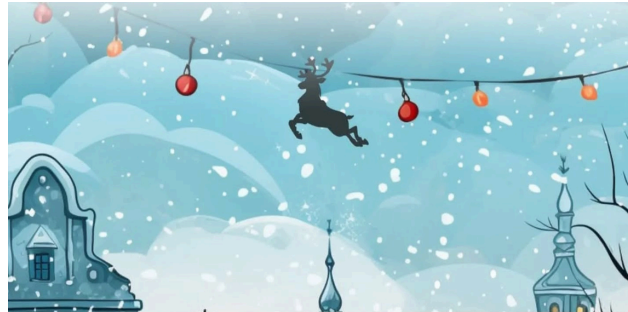

Im Rahmen des Projekts fanden 8 Treffen mit insgesamt über 148 Teilnehmern statt. Jedes Treffen bestand sowohl aus einem thematischen Workshop als auch aus einem Spaziergang mit Stadtführung durch Oppeln. Das Hauptziel war es, die Teilnehmer mit der Geschichte der Region, den Persönlichkeiten, Entstehung der deutschen Minderheit, eigenen Familiengeschichte und Identitätsfragen zu konfrontieren, anhand von konkreten Aufgaben.

W ramach projektu odbyło się 8 spotkań, w których wzięło łącznie udział ponad 148 osób. Każde spotkanie składało się zarówno z warsztatów tematycznych oraz spaceru wraz z oprowadzaniem po mieście Opolu. Głównym celem było skonfrontowanie uczestników z historią regionu, osobistościami, powstaniem Mniejszości Niemieckiej, własną historią rodzinną i problemami tożsamości, poprzez konkretne zadania.

Schreibwettbewerb: Mein deutsches Weihnachten 17.10.2025 – 31.12.2025

Schreibwettbewerb für Kinder und Jugendliche

MEIN DEUTSCHES WEIHNACHTEN

BJDm

Zum Ende des Jahres und Beginn der Weihnachtszeit wurde ein Schreibwettbewerb für Kinder und Jugendliche der deutschen Minderheit organisiert. Das Ziel war es, typisch deutsche Traditionen rund um das Weihnachtsfest zu erfassen und innerhalb der Familien zu thematisieren. Mit dem Projekt wurde gezeigt, dass gerade die wichtigsten Elemente der deutschen Kultur im Alltag und innerhalb der Familien zu finden sind. Ein Bewusstsein über die Zugehörigkeit zur deutschen Minderheit erschaffen bzw. gestärkt.

Pod koniec roku i na początku okresu świątecznego zorganizowano konkurs literacki dla dzieci i młodzieży należącej do mniejszości niemieckiej. Celem konkursu było uchwycenie typowych niemieckich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz poruszenie tej tematyki w kręgu rodzinnym. Projekt ten pokazał, że właśnie najważniejsze elementy kultury niemieckiej można odnaleźć w codziennym życiu i w kręgu rodzinnym. W ten sposób udało się stworzyć lub wzmocnić świadomość przynależności do mniejszości niemieckiej.

Weihnachtsbasteln im BJDM 03.12.2025

In der Vorweihnachtszeit organisierte der BJDM ein Kunsttreffen, bei dem Weihnachtskugeln bemalt wurden. Das Projekt erfreute sich großer Beliebtheit und könnte zu weiteren Projekten auf lokaler Ebene anregen, die mit Traditionen zu tun haben.

W czasie przedświątecznym BJDM zorganizował spotkanie artystyczne polegający na malowaniu bombek bożonarodzeniowych. Projekt cieszył się dużym zainteresowaniem i może stanowić zachętę do realizacji kolejnych projektów na poziomie lokalnym związanych z tradycjami.

Stimme der Stärke

01.01.2025 – 31.12.2025

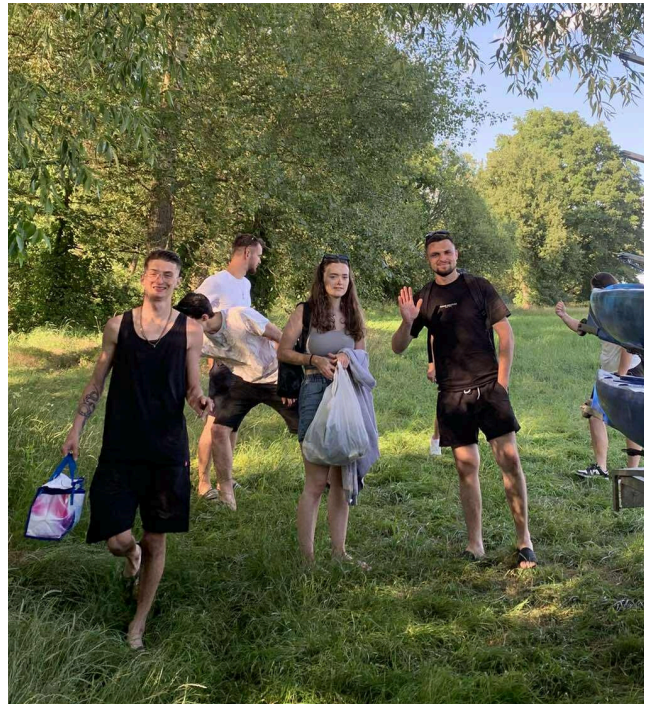
Im Rahmen dieses Projekts wurden vier Schulungen für Mitarbeiter der Büros und des Vorstands durchgeführt. Ziel der Schulungen war es, die Zusammenarbeit zwischen der Büro- und der Vorstandsebene zu unterstützen, die Strukturen der Organisation zu stärken, die notwendigen Aktivitäten für die Organisation zu definieren und die Bedürfnisse unserer Zielgruppe zu analysieren. Darüber hinaus organisierte das Projekt die Jahresversammlung, um die Tätigkeiten des vergangenen Jahres zu besprechen, formale Fragen zu klären und allen Mitgliedern einen Einblick in die Arbeitsweise und Finanzierung der Organisation zu geben. Der Höhepunkt eines jeden Projektjahres ist unsere Jugendgala, die ebenfalls im Rahmen des Projekts Stimme der Stärke organisiert wird, bei der alle unsere Projekte vorgestellt und das Projekt des Jahres gewählt wird.

W ramach tego projektu zostały zrealizowane cztery szkolenia dla pracowników biura oraz zarządu. Szkolenia miały na celu wspomóc współpracę między biurem a zarządem, wzmocnić struktury związku, określić konieczne dla związku działania jak i przeanalizować potrzeby naszej grupy docelowej. Ponadto w ramach tego projektu została zorganizowana Rada Związku, podczas której omawiane jest całoroczne działanie związku, poruszane są kwestie formalne, dając wszystkim członkom wgląd do działania i finansowania organizacji. Zwieńczeniem każdego roku projektowego jest nasza Gala Młodzieżowa, również organizowana w ramach projektu Stimme der Stärke, podczas której prezentują się wszystkie nasze projekty, a także wybierany jest projekt roku.

Jugendliche in Aktion 01.01.2025 – 31.12.2025

Ein Projekt zur Aktivierung junger Menschen bei Aktivitäten in lokalen Ortschaften. Im Rahmen des Projekts wurden 22 Miniprojekte durchgeführt, wie z. B. das Kartoffelfest in Chronstau, die Andreasnacht oder Kanufahren.

Projekt mający na celu zakttywizowanie młodych ludzi do działań w obrębie lokalnych miejscowości. W ramach projektu zrealizowano 22 miniprojekty, takie jak: Kartoffelfest w Chrzęstowicach, Andrzejki lub spływy kajakowe.

Stadtrallye | Gra miejska

01.01.2025 – 31.12.2025

Das Projekt „Stadtrallye – Deutsche Spurensuche“ ist ein weiteres Projekt, welches sowohl Kinder und Jugendlichen aus benachbarten Schulen als auch Mitgliedern des BJDm die Augen geöffnet hat, was den deutschen Teil der Geschichte der Stadt Oppeln anbelangt. Die Teilnehmer erkundeten die Stadt mithilfe eines entwickelten Stadtspiels und konnten selbst entdecken, inwieweit bis heute die Städte Oppeln, Breslau, Gleiwitz und Guttentag mit vielen deutschen Spuren, Wurzeln und Verbindungen versehen sind.

Projekt "Stadtrallye – Ślady niemieckie" to kolejny projekt, który otworzył dzieciom i młodzieży z okolicznych szkół oraz członkom BJDm oczy na niemiecką część historii Opola. Uczestnicy zwiedzali miasto za pomocą gry miejskiej opracowanej przez BJDm i mogli przekonać się na własnej skórze, jak wiele niemieckich śladów, korzeni i powiązań nosi w sobie Opole, Wrocław, Gliwice oraz Dobrodzień.

2025	Nazwa projektu	Łączny koszt fin. z dotacji
FRŚ	Koszty administracyjno-biurowe	61 149,39zł
	Koszty personalne	131 128,06zł
	Dodat. dofinansowanie kosztów działalności	27 936,31zł
BMI	Wurzeln der Identität AF 20-01	24 367,74zł
	Jugendliche in Aktion AF 20-02	49 569,07zł
	Stimme der Stärke AF 20-03	46 381,29zł
	Antidotum AF 20-05	25 833,26zł
	Heimatkunde. Meine-Deine-Unsere Geschichte AF 20-07	2 342,99zł
	Sommercamp AF 20-08	6 378,13zł
	Erinnerung erleben AF 20-21	22 918,65zł
	Schreibwettbewerb: Mein deutsches Weihnachten AF 20-23	3 114,25zł
	Sprachcamp Turawa AF 30-05	76 152,01zł
	Sommerfreizeiten für Kinder und Jugendliche AF 30-06	31 973,72zł
Konsulat	Großes Schlittern	5 600,08zł
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	Europe Direct	3 000,00zł
	Weihnachtsbasteln	2 700,00zł
	Antidotum	30 200,00zł
	Stimme der Stärke	46 836,97zł
	Großes Schlittern	7 000,00zł
MSWiA	Antidotum	56 620,94zł
Ifa	Erinerung erleben	8 217,00zł
Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży	Austausch mit Gera	2 284,80zł
	Sportcamp	2 520,00zł
SUMA		<u>674 224,66zł</u>

3. Bericht zur Tätigkeit des Büros

Sprawozdanie z działalności pracowników

Biuro Zarządu ZMMN w RP pełni bardzo ważną funkcję w Związku, jako, że członkami Zarządu, jak również całej naszej organizacji, są przede wszystkim młodzi ludzie, kontynuujący naukę, bądź pracujący, którzy nie są w stanie być stale dyspozycyjni. Biuro jest dostępne dla każdego członka w godzinach od 7:30 do 15:30.

Zatrudnienie na stanowisku **Kierownika Biura oraz Managera projektów** w biurze ZMMN w 2025 roku kształtuje się następująco:

- Kierownik biura od 01.01.2025 do 31.09.2025 cały etat (umowa o pracę) – Anna Zator
- Kierownik biura od 01.10.2025 do 31.12.2025 cały etat (umowa o pracę) – Dominika Szymczyk
- Manager Projektów od 01.01.2025 do 31.12.2025 cały etat (umowa o pracę) – Michael Materlik

Stanowisko **ifa-menedżera ds. kultury** od 01.01.2025 do 31.12.2025 zajmowała Miriam Mähner. Stanowisko redaktor naczelnej czasopisma Antidotum było powierzone Franciszce Dzumla, następnie od maja Robertowi Kuchni. Dodatkowo do projektu Antidotum funkcję Asystentki do projektu pełniły: do maja Franciszka Dzumla, od maja Robert Kuchnia.

Koordynatorką projektu „Stimme der Stärke” była Paulina Widera. Koordynatorką „Jugendliche in Aktion” przez cały rok była Weronika Pollok. Od 01.04.2025 otrzymaliśmy również stanowisko ifa-Kulturasystenta, które przejął pan Damian Dziacko. BJDM umożliwiał odbywanie praktyk studenckich jak również praktyk w ramach projektu ELOm. Praktyki organizowane przez DWPN w biurze BJDM odbyły się trzy.

Zatrudnione osoby dbają o to, by wszelkie sprawy administracyjne oraz finansowe zostały uregulowane.

Do obowiązków **kierownika biura** należy monitorowanie oraz wysyłanie korespondencji, dbanie o sprawy finansowe Związku i realizacja własnych projektów.

Sprawami jakimi zajmuje się Kierownika biura to:

- Prace administracyjne oraz archiwizacja dokumentów
- Korespondencja z administracją publiczną w języku niemieckim i polskim
- Przygotowanie wniosków o dotację w języku niemieckim i polskim, koordynacja, realizacja oraz rozliczanie finansowe i merytoryczne projektów m.in. ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Federalnej Niemiec
- Kontrolowanie całorocznych wydatków ZMMN

- Dokonywanie bieżących spraw finansowych, w tym opisywanie faktur, wykonywanie przelewów, wypłat
- Sporządzanie dokumentów finansowych, raportów kasowych, sprawozdań i zestawień
- Zarządzanie podległymi pracownikami
- Utrzymywanie i nawiązywanie kontaktów z organizacjami polskimi i zagranicznymi
- Zarządzanie mieniem znajdującym się w siedzibie Związku
- Kontakt i fachowa pomoc dla struktur ZMMN

Manager projektów był w głównej mierze odpowiedzialny za realizację i koordynację powierzonych mu projektów, jak również innych prac biurowych.

Do zadań managera projektów należy:

- Przygotowanie wniosków o dotację w języku niemieckim i polskim oraz ofert konkursowych
- Koordynacja, realizacja oraz rozliczanie finansowe i merytoryczne projektów m.in. ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Federalnej Niemiec oraz Konsulatu Niemiec
- Monitorowanie i zarządzanie projektami
- Doradztwo w sprawach projektów struktur ZMMN, pomoc w otrzymaniu dofinansowania oraz rozliczanie
- Rozwiązywanie spraw z instytucjami sektora publicznego
- Ewaluacja przeprowadzanych projektów
- Badanie potrzeb młodzieży mniejszości niemieckiej
- Promocja organizowanych projektów w prasie oraz mediach społecznościowych
- Nawiązywanie oraz utrzymywanie kontaktów z aktualnymi oraz potencjalnymi użytkownikami projektów

W pierwszym półroczu 2025 udało się przeprowadzić wiele różnych projektów. W styczniu, lutym i marcu odbyły się ostatnie 3 wieczory filmowe w Centrum Młodzieżowym, na których pokazane zostały różne niemieckie filmy. Po filmie odbywały się także dyskusje i wymiany spostrzeżeń i emocji.

W styczniu kierownik biura zajęła się zamknięciem roku projektowego 2024, tzn., zajęły się stworzeniem wszystkich wymaganych rozliczeń do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Konsulatu RFN w Opolu, Fundacji Rozwoju Śląska, Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce.

W lutym odbyła się zabawa karnawałowa BJDM, którą całkowicie zrealizowaliśmy bez dodatkowych funduszy. Z wpłat uczestników sfinansowano wyżywienie, dekoracje oraz usługi muzyczne.

1 marca odbyła się 18 edycja „Wielkiego Ślizgania”. Podczas tej edycji zbieraliśmy na chorąg na zespół Retta, Amelkę Petryszyn z Pociękarbia. Rekordowe liczby odnotowaliśmy nie tylko w zebranej sumie, ale także w ilości wolontariuszy. Ponad 70 wolontariuszy pomagało przez cały dzień. Całe wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem, które wykazywano również podczas naszego happeningu reklamującego „Wielkie Ślizganie”. Podczas happeningu rozdaliśmy kilkaset pączków, było to możliwe także dlatego że dużo osób było chętnych do pomocy.

W marcu i kwietniu przeprowadzono szkolenia dla biura oraz członków zarządu. Szkolenia miały na celu przeanalizować aktualne potrzeby grupy docelowej Związku, omawiano realizację strategii oraz korygowano ją. W kwietniu ZMMN był gospodarzem Seminarium Wielkanocnego organizowanego przez YEN (Youth of European Nationalities). YEN jest organizacją zrzeszającą młodzież 41 mniejszości narodowych i etnicznych z 18 krajów. W wydarzeniu wzięło udział ponad 40 reprezentantów. Tematem seminarium było: „Visibility Matters – Minority Youth in the Spotlight”. W programie warsztatów poruszone były tematy tożsamości, widoczności, reprezentowania i wzmacniania pozycji mniejszości, stereotypów pojawiających się w mediach.

W maju odbyła się rada Związku, podczas której każdy aktywny członek, który opłacił składkę członkowską mógł brać udział w wyborach uzupełniających do Zarządu i brać udział we wszystkich pozostałych głosowaniach. W ten sam weekend odbył się również projekt – Maifest.

W pierwszym półroczu miały miejsca również przygotowania do projektów wakacyjnych takich jak: Sportcamp w Poczdamie, Sommercamp w Czechach, Wakacyjne warsztaty językowe, Sprachcamp w Turawie, Wurzeln der Identität, Wymiana z Litwą.

Dodatkowo od początku roku kontynuowany jest program szkoleniowy dla młodych dziennikarzy Mniejszości Niemieckiej „Antidotum” w ramach którego nie tylko jest wydawany oraz dystrybuowany kwartalnik. Celem projektu jest zaaktywizowanie młodzieży mniejszości niemieckiej i jej bliskiego otoczenia poprzez funkcjonowanie redakcji młodzieżowej, która będzie działać i relacjonować na terenie województwa opolskiego, śląskiego, jak i na Warmii i Mazurach. Poprzez aktywnie działającą redakcję w dalszym ciągu pogłębianą będzie wiedza z obszaru języka i kultury mniejszości niemieckiej.

Łącznie w pierwszym półroczu zrealizowano 8 projektów.

Druga połowa roku rozpoczęła się od projektu „Erinnerung erleben” („Przeżyj pamięć”), wspólnej wymiany młodzieży mniejszości niemieckiej z Polski i Litwy, która odbyła się w Olsztynie. Projekt dotyczył kultury pamięci z okazji 80. rocznicy zakończenia II wojny światowej i tego, jak można ją uatrakcyjnić dla młodzieży.

Następnie odbył się międzynarodowy obóz letni, w tym roku w Schatzlar w Czechach. Spotkało się tam 70 młodych ludzi z 12 różnych krajów, aby wspólnie rozmawiać o tożsamości, mniejszościach i kulturze, uczestniczyć w warsztatach i wymieniać się doświadczeniami.

W tym samym czasie zorganizowaliśmy obóz sportowy w Poczdamie wraz z naszymi partnerami z Brandenburgischen Sportjugend. Spotkali się tam młodzi ludzie z Polski i Niemiec, aby wspólnie uprawiać sport, poznać Poczdam i Berlin oraz zająć się takimi tematami jak uczciwość i tolerancja.

Program szkoleniowy Antidotum był kontynuowany podczas szkolenia w Stuttgarcie oraz końcowego szkolenia w Opolu, podczas którego młodzi redaktorzy mogli dalej rozwijać swoje kompetencje. Ponadto ukazały się kolejne wydania Antidotum, których treści mogły skorzystać z tych szkoleń.

W sierpniu odbył się coroczny, bardzo popularny projekt „Sprachcamp Turawa”, w ramach którego 30 młodych ludzi przez 10 dni uczestniczyło wspólnie w warsztatach i w zabawowy sposób doskonaliło swoją znajomość języka niemieckiego. Chodziło przede wszystkim o stworzenie atmosfery, w której nauka języka sprawia przyjemność i która wyraźnie różni się od tej panującej w szkole.

Ponadto odbyła się wymiana z młodzieżą z Gery, podczas której poruszono tematy związane z udziałem i współdecydowaniem młodzieży. Oprócz aspektów merytorycznych uczestnicy mieli również okazję poznać kilka miast w Turynii i wymienić się doświadczeniami.

W ramach niemieckich dni kultury BJDM zorganizowało kilka rajdów miejskich dla klas szkolnych, podczas których uczniowie mogli odkrywać dawne ślady niemieckiej przeszłości w Opolu.

Projekt „Heimatkunde” również dotyczył niemieckiej przeszłości miasta. BJDM zorganizowało warsztaty wraz z wycieczkami po mieście dla klas szkolnych, podczas których uczniowie zapoznali się z historią miasta i dzięki temu lepiej poznali swoją ojczyznę.

Pod koniec roku BJDM zorganizowało galę młodzieżową, która stanowiła podsumowanie całego roku projektowego. Celem gali było uhonorowanie zrealizowanych projektów, zaangażowanych uczestników oraz wyłonienie projektu roku, którym w tym roku została wybrana impreza Kartoffelfest w Chronstau. Impreza odbyła się w Opolu i wzięło w niej udział około 100 gości.

W okresie świątecznym zrealizowano również dwa projekty. Pierwszym z nich były warsztaty kreatywne, podczas których młodzież wspólnie malowała i dekorowała bombki choinkowe. Drugim był konkurs literacki na temat „Moje niemieckie święta Bożego Narodzenia”, w ramach którego kultywowano zarówno kulturę niemiecką, jak i język niemiecki.

Zarząd BJDM i pracownicy biura spotkali się na koniec na spotkaniu ewaluacyjnym, po którym odbyła się impreza bożonarodzeniowa, aby podsumować miniony rok, omówić mocne i słabe strony poszczególnych projektów i tym samym przygotować grunt pod udany rok projektowy 2026.

W sumie w drugiej połowie roku zrealizowano 14 projektów.

4. Bericht des Vorstandes des BJDM

Sprawozdanie Zarządu Krajowego ZMMN

Skład Zarządu od 19.05.2024 do 25.05.2025:

1. Paulina Widera – Przewodnicząca Zarządu
2. Anna Franik – Wiceprzewodnicząca Zarządu
3. Julia Otte – Wiceprzewodnicząca Zarządu (do 25.05.2025)
4. Natalia Szczota – Skarbnik Zarządu
5. Kasper Piechatzek – Sekretarz Zarządu
6. Martin Koj – Członek Zarządu
7. Wiktoria Ernst – Członek Zarządu
8. Weronika Kordaczuk – Członek Zarządu (do 25.05.2025)
9. Mikołaj Kurowski – Członek Zarządu

Emily Bartek – Wiceprzewodnicząca Zarządu (od 25.05.2025)

Daria Pisarek – Członek Zarządu (od 25.05.2025)

Obecność na posiedzeniach Zarządu od 01.01.2025 do 31.12.2025:

	19.02.	25.03.	13.06.	18.07.	09.09.	10.10.	Ilość
P. Widera	X	X	X	X	X	X	6
A. Franik	X	X	X	X	X	X	6
J. Otte							
N. Szczota		X	X	X	X	X	5
K. Piechatzek	X	X					2
M. Koj	X	X	X	X		X	5
W. Ernst	X	X					2
W. Kordaczuk							
M. Kurowski	X	X	X	X	X	X	6
E. Bartek			X	X	X	X	4
D. Pisarek			X	X	X	X	4

Sprawozdania członków zarządu:

Imię i nazwisko: Paulina Widera

Zajmowane stanowisko: Przewodnicząca Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

Miniony rok był dla mnie jako przewodniczącej Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w Polsce okresem intensywnej działalności – zarówno na poziomie lokalnym, ogólnopolskim, jak i międzynarodowym. Szczególny nacisk położyłam na reprezentację interesów młodzieży mniejszości niemieckiej oraz rozwój współpracy z partnerami instytucjonalnymi i organizacjami młodzieżowymi w Europie.

W wymiarze polityczno-instytucjonalnym istotnym elementem było uczestnictwo w spotkaniu w Warszawie z przedstawicielami partii CSU, podczas którego miałam możliwość zaprezentowania działalności BJDM oraz podkreślenia znaczenia aktywizacji młodego pokolenia mniejszości. Równocześnie aktywnie reprezentowałam BJDM na forum struktur mniejszości niemieckiej, m.in. podczas Zebrania Rocznego VdG, a także poprzez pełnienie funkcji członkini zarządu VdG, co umożliwia realne włączanie głosu młodzieży w procesy decyzyjne całej organizacji.

Rok 2025 był również czasem intensywnej obecności BJDM w przestrzeni życia społecznego i kulturowego regionu. Reprezentowałam organizację podczas licznych wydarzeń o charakterze symbolicznym i tożsamościowym, takich jak pielgrzymka mniejszości narodowych i etnicznych na Górze Świętej Anny, obchody rocznicowe Tragedii Górnośląskiej – zarówno w Łambinowicach, jak i podczas mszy upamiętniającej na Górze Świętej Anny – czy spotkanie noworoczne z biskupem diecezji opolskiej. Uczestniczyłam również w wydarzeniach środowiskowych, takich jak jubileusz 35-lecia TSKN w Gogolinie, koncerty okolicznościowe, a także inicjatywy organizowane w ramach struktur VdG.

Istotnym obszarem mojej działalności była współpraca międzynarodowa. Brałam udział w Kongresie FUEN w Bolzano we Włoszech, spotkaniu rocznym Bund der Vertriebenen w Stuttgarcie, Jahresplanungskonferenz w Berlinie organizowanej przez BMI, a także w AGDM Jahrestreffen w Berlinie, gdzie szczególny nacisk położono na rozwój struktur młodzieżowych. Równolegle rozwijaliśmy współpracę bilateralną z organizacjami mniejszości niemieckiej w Europie – w szczególności z Czechami oraz Rumunią, gdzie wspólnie z partnerem ADJ zrealizowaliśmy warsztaty dla młodych liderów w Sybinie. Kontynuowana była również współpraca z ifa – Institut für Auslandsbeziehungen, zarówno na poziomie projektowym, jak i kadrowym. Dużą rolę w minionym roku odegrały projekty młodzieżowe i edukacyjne.

Uczestniczyłam jako kadra w międzynarodowych i krajowych inicjatywach, takich jak Sportcamp w Poczdamie (we współpracy z Brandenburgische Sportjugend) oraz Sprachcamp w Turawie. Wspierałam również rozwój projektów międzynarodowych,

w tym przygotowania do Sommercampu młodzieży mniejszości niemieckiej we współpracy z partnerami zagranicznymi. Jednocześnie byłam zaangażowana w działania organizacyjne w ramach projektu „Wielkie Ślizganie”, współtworząc jego zaplecze organizacyjne i wspierając jego realizację jako inicjatywy o istotnym wymiarze społecznym i integracyjnym.

Na poziomie organizacyjnym szczególną wagę przykładam do stabilnego i profesjonalnego funkcjonowania struktur BJDM. Regularnie prowadziłam posiedzenia zarządu, utrzymywałam bieżący kontakt z członkami organizacji oraz pracownikami biura, a także pozostawałam w stałej współpracy z Komisją Rewizyjną. Istotnym elementem mojej działalności było przeprowadzanie rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami na stanowiska w biurze BJDM oraz dbałość o rozwój zespołu i jakość pracy organizacyjnej.

Równolegle szczególne znaczenie miały szkolenia realizowane w ramach projektu „Stimme der Stärke”, które nie tylko wzmacniały kompetencje młodych liderów, ale również stanowiły przestrzeń do wypracowania strategicznych kierunków rozwoju BJDM na kolejne lata. Był to proces wspólnego namysłu nad przyszłością organizacji, jej rolą w strukturach mniejszości niemieckiej oraz sposobami dalszego wzmacniania zaangażowania młodego pokolenia.

Ważnym aspektem była także współpraca z organizacją Europa Iuvenis, w ramach której wspieraliśmy funkcjonowanie wolontariatu w biurze BJDM oraz dbaliśmy o odpowiednie warunki pracy i rozwoju dla wolontariuszy. Miniony rok przyniósł również rozpoczęcie współpracy z Fundacją Konrada Adenauera w Polsce, co otwiera nowe możliwości w zakresie rozwoju projektów edukacyjnych oraz wzmacniania kompetencji młodzieży.

Zwieńczeniem roku 2025 była współorganizacja, koordynacja oraz moderacja Gali Młodzieżowej Mniejszości Niemieckiej, która stanowiła nie tylko podsumowanie działań, ale również przestrzeń do integracji środowiska oraz docenienia zaangażowania młodych ludzi.

Podsumowując, rok kadencji 2025–2026 był czasem intensywnej pracy, budowania relacji oraz wzmacniania pozycji młodzieży w strukturach mniejszości niemieckiej – zarówno w Polsce, jak i na forum międzynarodowym. Był to również rok, w którym BJDM coraz wyraźniej zaznacza swoją rolę jako partnera w dialogu, współtworzącego przyszłość mniejszości niemieckiej.

Imię i nazwisko: Ania Franik, od 17.05.2025 Ania Franik-Przybyła
Zajmowane stanowisko: Wiceprzewodnicząca Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

Moim głównym zadaniem było wspieranie pracy biura. W tym miejscu chciałabym podkreślić, że cała nasza aktywność nie byłaby możliwa bez naszych pracowników, ich kreatywnych pomysłów i zaangażowania.

1. Zarządzanie pracownikami oraz pracą biura Związku:

- Zatwierdzanie przelewów bankowych Związku;
- Wspieranie działań pracowników;
- Podpisywanie faktur oraz innych koniecznych dokumentów;
- Współtworzenie przewodnika pracy Kierownika Biura;
- Regularne wizyty w biurze (co najmniej raz na dwa tygodnie);
- Udział w rozmowach kwalifikacyjnych.

2. Wspieranie pracy projektowej Związku:

- Sprawdzanie oraz korekta wniosków do VdG, Konsulatu oraz UMWO;
- Sprawdzanie oraz korekta rozliczeń projektów;
- Sprawdzanie wniosków na mini-projekty;
- Aktywny udział w projektach realizowanych przez BJDM;
- Aktywny udział w szkoleniach Zarządu i Biura ZMMN;
- Aktywny udział w posiedzeniach Zarządu;
- Udział w kontroli Komisji rewizyjnej;
- Współtworzenie Strategii ZMMN na lata 2025-2027;
- Rozliczenie projektu „Antidotum”.

3. Reprezentowanie Związku:

- Gala Sprachcamp w Turawie – 26.08.2025
- Udział w spotkaniu z B. Fabritiusem – październik 2025
- Jugendgala – 15.11.2025
- Spotkanie świąteczne i podsumowanie roku pracy BJDM- 05.12.2025
- Wymiana z młodzieżą mniejszości niemieckiej w Rumunii – 10.-14.12.2025
- Spotkanie Noworoczne VdG – 26.01.2026
- Wielkie Ślizganie – 28.02.2026.

Imię i nazwisko: Emily Bartek

Zajmowane stanowisko: Wiceprzewodnicząca Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

Od maja 2025 pełniłam funkcję Wiceprzewodniczącej Zarządu Krajowego ZMMN. Przez ten okres miałam szansę wiele się nauczyć o pracy związku oraz zaszczyt reprezentacji organizacji na wielu przedsięwzięciach.

Aktywności jakie chciałabym wymienić to m.in.: Wzięłam udział w Sommerempfang vom Konsulat in Breslau, byłam na „Gedenken an die Opfer der Beendigung der militärischen Auseinandersetzungen des Jahres 1921“ na Górze św. Anny, „Abschluss von Sommerlabor der Talente“ in Raschau, Sprachcampabschluss oraz Eröffnungskonzert der 22.Deutschen Kulturtage im Oppelner Schlesien.

Byłam także obecna podczas spotkania z dr. Berndem Fabriciusem, Pełnomocnikiem Rządu Niemieckiego ds. Przesiedlenców i Mniejszości w Jugendzentrum, na gali 35-lecia SKGD, na Jugendgala 2025 oraz na Adventskonzert von SKGD. Pojechałam też na Jugendschulung, które odbyło się w Sibiu/Hermannstadt w Rumuni zorganizowane przez ADJ. Wzięłam udział w Spotkaniu noworocznym SKGD, w Gedenk Tag in Lamsdorf oraz Wielkim Ślizganiu.

Reprezentowałam związek jako delegat na JEN General Assembly, byłam obecna na Youth Lab – międzynarodowa praca z młodzieżą w praktyce oraz na spotkaniu z Ifą w dniu 22.04.2026. Brałam też udział w mniejszych projektach BJDM jak Sommerfest im BJDM Garten, rejs statkiem po Odrze, spotkanie Adwentowe BJDM czy karnawał BJDM oraz w szkoleniach Zarządu ZMMN.

Jestem też członkiem koła terenowego BJDM Chronstau, w którym również angażowałam się w lokalne przedsięwzięcia jak: sprzątnięcie pomników ofiar II Wojny światowej w Chrzęstowicach, pomoc podczas procesji z okazji Św. Marcina w Chrzęstowicach, moderacja Weihnachtsfeier w Chrzęstowicach oraz kilka innych wydarzeń.

Starłam się też w miarę moich możliwości wspierać biuro w ich pracy projektowej np. podczas organizacji Wielkiego Ślizgania 2026 czy Karnawału w Chrzęstowicach.

Imię i nazwisko: Natalia Szczota

Zajmowane stanowisko: Skarbnik Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

Moim zadaniem jako Skarbnik Zarządu było kontrolowanie sfery finansowej Związku. Polegało to na kontroli dokumentów księgowych, prowadzenie ewidencji księgowej dokumentów oraz zdarzeń gospodarczych związanych z działalnością Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej. Rachunek Zysków i Strat za rok 2025 przedstawia zysk w wysokości 801,89 zł. Na przychody uzyskane we wspomnianym roku miały wpływ następujące pozycje:

- Dotacje na projekty realizowane w 2025 roku – 685 395,37 zł
- Dotacje, rozliczane międzyokresowo, dotyczące aplikacji Stadtrallye – 13 842,64 zł
- Środki z odpłatnej działalności statutowej – 66 000,31 zł
- Darowizny – 11 065,00 zł
- Składki członkowskie – 2 208,00 zł
- Pozostałe przychody statutowe – 822,92 zł (opłata reprograficzna)
- Przychody finansowe – 172,87 zł
- Pozostałe przychody operacyjne – 2400,00 zł

Koszty kształtowały się następująco:

- Koszty projektowe sfinansowane z dotacji – 699 764,34 zł
- Pozostałe koszty finansowane z nieodpłatnej działalności statutowej – 4 108,85 zł
- Koszty z odpłatnej działalności statutowej – 66 000,31 zł
- Koszty pozostałej działalności statutowej – 3 020,77 zł
- Koszty finansowe – 1 885,95 zł
- Pozostałe koszty operacyjne – 6 325,00 zł (darowizny)

Koszty finansowe wynikają głównie z transakcji na walutowym rachunku bankowym, co generuje różnice kursowe.

Moja rola polegała również na weryfikowaniu prawidłowości składanych rozliczeń z zapisami na kontach księgowych. Dzięki współpracy z pracownikami biura wszelkie nieprawidłowości zawsze były korygowane, stała komunikacja umożliwiła również na właściwe ujęcie w księgach zdarzeń gospodarczych. W miarę możliwości brałam czynny udział w posiedzeniach zarządu oraz szkoleniach, chętnie służyłam pomocą oraz doradztwem.

Imię i nazwisko: Daria Pisarek

Zajmowane stanowisko: Członek Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

- Uczestnictwo oraz opowiedzenie o działalności MN na Warmii i Mazurach w projekcie „Statek Kultury – Oberland” który odbył się 08.06.2025
- Udział w spotkaniu zarządu BJDM 13.06.2025
- Uczestnictwo w Dniu Mniejszości Narodowych w Olsztynie 08.06.2025
- Udział w spotkaniu zarządu BJDM 18.07.2025
- Udział w spotkaniu zarządu BJDM 09.09.2025
- Udział w spotkaniu zarządu BJDM 10.10.2025
- Uczestnictwo w warsztatach „Strony rodzinne, Ja, Przyszłość” w Opolu 18-19.10.2025
- Udział w Jugendgali BJDM 15.11.2025
- Pomoc w organizacji oraz uczestnictwo na spotkaniu adwentowym w Bartoszychach 27-30.11.2015
- Udział w otwarciu wystawy prac „Strony rodzinne, Ja, Przyszłość” 10.12.2025
- Udział w spotkaniu zarządu BJDM 29.01.2026
- Uczestnictwo w radzie PNWM w Warszawie 19-20.02.2026
- Udział w spotkaniu zarządu BJDM 27.02.2026 oraz 29.02.2026
- Uczestnictwo oraz pomoc w organizacji „Wielkiego Ślizgania” 28.02.2026

Imię i nazwisko: Mikołaj Kurowski

Zajmowane stanowisko: Członek Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

Niniejszym przedkładam sprawozdanie z mojej działalności w drugiej połowie kadencji jako członek Zarządu Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w Rzeczypospolitej Polsce. Jako członek Zarządu wziąłem udział we wszystkich szkoleniach prócz jednego oraz we wszystkich głosowaniach. W Zarządzie byłem oddelegowany do nadzoru nad współpracą z Polską Radą Organizacji Młodzieżowej. Zacząłem sprawować funkcję w nowym ogranie PROM-u – Zespole Delegatów, gdzie działałem w imieniu naszej organizacji. Oprócz tego, reprezentowałem Zarząd ZMMN w RP podczas poszczególnych okazji:

- uczestnictwo w projekcie "Wurzeln der Identität"
- spotkanie z Wicepremierem Kraju Związkowego Brandenburgia – p. Robertem Crumbachem
- uczestnictwo w Nadzwyczajnym Zejeździe Członków Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych
- uczestnictwo w wymianie młodzieży do Norwegii w ramach programu Erasmus+ z ramienia Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych
- uczestnictwo w World Expression Forum w Lillehammer
- uczestnictwo w warsztacie projektowym omawiający wyniki badań dotyczących percepcji mniejszości narodowych i etnicznych na europejskich pograniczach w ramach projektu B-Shapes Borders shaping perceptions of European societies w Brukseli
- uczestnictwo w spotkaniach Zespołu Delegatów Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowej
- pełnienie roli jury w konkursie literackim "Tradition mal anders"
- organizacja Wigilii BJD Mu i DFK w Bielsku-Białej
- pomoc w organizacji "Wielkiego Ślizgania"

Poza tym reprezentowałem interesy ZMMN w RP i całej mniejszości niemieckiej przed władzami Bielska-Białej, jak i wśród bielskich szkół, w których to udało nam się przedstawić uczniom kwartalnik "Antidotum". W tym roku zostałem również skarbnikiem koła DFK w Bielsku-Białej. Wyrażam nadzieję, że w ciągu upływu połowy mojej kadencji, godnie reprezentowałem Zarząd Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP.

Imię i nazwisko: Wiktoria Ernst-Placzek
Zajmowane stanowisko: Członek Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

W okresie swojej działalności jako członkini zarządu Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w roku 2025 podejmowałam różnorodne działania mające na celu aktywne wsparcie organizacji oraz realizację jej celów. Byłam aktywną członkinią kwartalnika „Antidotum”, gdzie nie tylko współtworzyłam treści, ale również wspierałam redakcję w procesie przygotowania dwóch wydań, szczególnie w czasie zmiany redaktora naczelnego.

Wzięłam udział w szkoleniu medialnym organizowanym w Opolu, prowadzonym przez Konrada Müllera, byłego redaktora kwartalnika, co pozwoliło mi rozwinąć kompetencje w zakresie komunikacji i pracy redakcyjnej. Brałam udział w posiedzeniach zarządu w trybie online, angażując się w bieżące działania i procesy decyzyjne.

Podsumowując, moje zaangażowanie koncentrowało się na działalności redakcyjnej, udziale w szkoleniach oraz uczestnictwie w pracach zarządu. Praca ta stanowiła dla mnie cenne doświadczenie oraz możliwość realnego wsparcia mniejszości niemieckiej w Polsce.

Imię i nazwisko: Martin Koj
Zajmowane stanowisko: Członek Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

W okresie sprawozdawczym pełniłem funkcję członka zarządu BJDM.

W ramach swojej działalności angażowałem się w promowanie organizacji w środowisku lokalnym. Podczas spotkań i wydarzeń DFK, jako zastępcą przewodniczącej, informowałem o działalności BJDM oraz zachęcałem członków DFK i ich najbliższych do udziału w projektach organizacji.

Współpracowałem przy realizacji miniprojektów w miejscowości Kuniów oraz pomagałem i wspierałem funkcjonowanie Jugendpunkt Kuhnau. Ponadto uczestniczyłem w szkoleniach, posiedzeniach zarządu oraz w wydarzeniu „Wielkie Ślizganie”.

Podejmowane przeze mnie działania wspierały rozpoznawalność BJDM oraz wzmacniały obecność organizacji na północy Opolszczyzny.

Imię i nazwisko: Kasper Piechatzek

Zajmowane stanowisko: Sekretarz Zarządu

Opis swojej aktywności na rzecz Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej:

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem pełniłem funkcję Sekretarza Zarządu Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP, starając się wywiązywać z powierzonych mi obowiązków oraz wspierać funkcjonowanie Zarządu w zakresie adekwatnym do moich możliwości.

Jednym z głównych obszarów mojej aktywności była reprezentacja BJDM w Radzie Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Uczestnictwo w pracach tego gremium pozwoliło mi na włączenie się w dialog dotyczący współpracy młodzieży z Polski i Niemiec oraz na prezentowanie perspektywy młodzieży mniejszości niemieckiej w Polsce. Brałem udział w spotkaniach oraz śledziłem bieżące kierunki działań, co umożliwiało utrzymywanie kontaktu z tematyką współpracy międzynarodowej.

W ramach pełnionej funkcji uczestniczyłem również w spotkaniach Zarządu, co pozwalało mi być na bieżąco z działalnością organizacji oraz wspierać proces podejmowania decyzji. Moje zaangażowanie w życie Związku miało raczej charakter uzupełniający – w miarę możliwości czasowych starałem się brać udział w wybranych wydarzeniach oraz inicjatywach, głównie w formie obecności i doraźnej pomocy organizacyjnej.

Jako Sekretarz wspierałem Zarząd w jego bieżącym funkcjonowaniu, reagując na pojawiające się potrzeby i włączając się tam, gdzie było to zasadne. Moja rola polegała przede wszystkim na utrzymaniu ciągłości pracy Zarządu oraz wspomaganiu jego działań w podstawowym zakresie.

